

Ajtó a pokolba - a lángoló türkmenisztáni Darvaza-kráter

Türkmenisztán legnagyobb részét, mintegy hetven százalékát a **Karakum sivatag** teszi ki. Az ország öt tartományból az Ahal Welayat a második legnagyobb, itt él a teljes lakosság tizennégy százaléka.

Derweze (más néven **Darvaza**) egy poros kis falu volt az ország közepéből, 260 km-re északra Ashgabat-tól, amit az itt élő nomád népek laknak. Talán már maguk sem tudják, hogy ősük, a Teke-törzs alapítói vajon miért vetődtek ennek a kietlen vidéknek a közepére.

1971-ben szovjet geológusok hatalmas gáz és olajmezőkre bukkantak a környező sivatag alatt. A falu határában is felépítettek egy fúrótornyot a földgáz kinyerésére. Ez a torony viszont egy feltáratlan föld alatti üregre épült, ami be is szakadt a ránehezedő súly alatt, és a környékről szivárgó metángáz azonnal meg is töltötte a frissen keletkezett, nagyjából 5000 négyzetméteres krátert.

Csodával határos módon a baleset idején senki nem tartózkodott a fúrótorony közelében. A fúrást végző szakemberek tartottak attól, hogy a mérgező metángáz elérheti a környező településeket, ezért úgy döntöttek, hogy a drága lefojtás és kitermelés helyett inkább meggyújtják az üregben felhalmozódott metángázt, az majd pár nap alatt úgyis ki fog égni. Ezt – az, úgy tűnik, elhibázott – döntést kerekén ötven éve hozták, a kráterben a metán azóta is kitartóan ég. A lángoló kráter állítólag éjszakánként még az őrállomásról is látható a teljesen sötét sivatag közepén.

Egyébként valószínűleg környezetbarátabb megoldás a felszabaduló metángázt elégetni, mint csak távozni hagyni, hiszen az égéstermék szén-dioxid kevésbé környezetterhelő gáz.

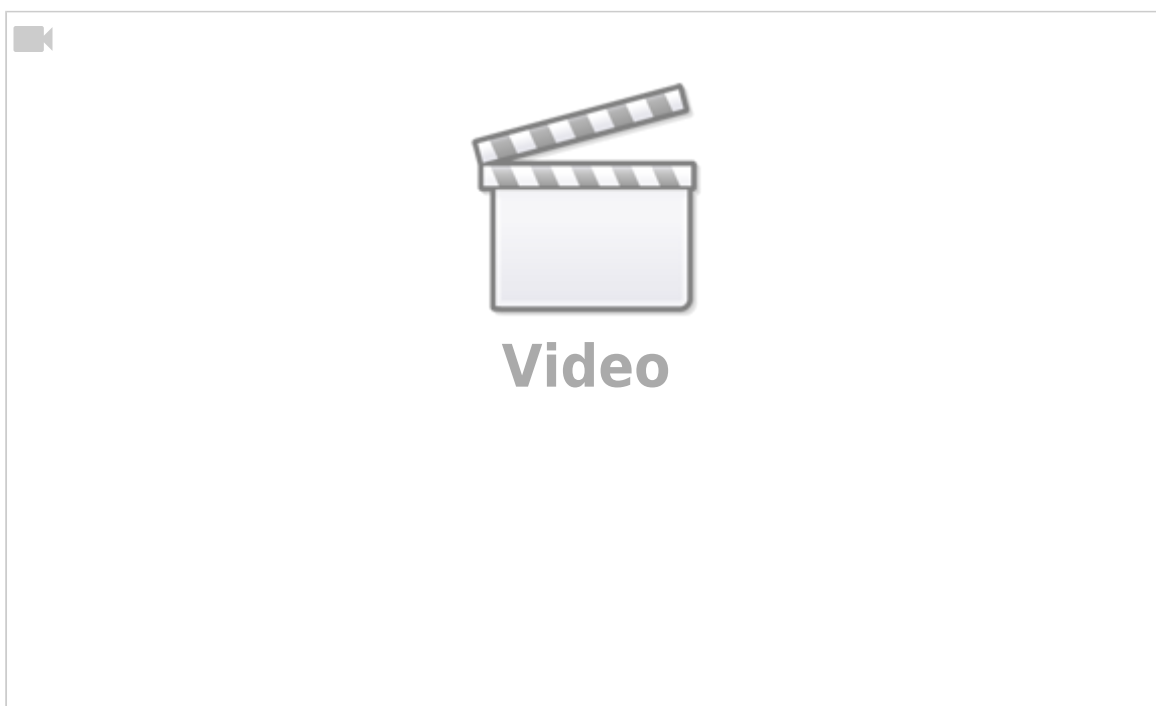
A jelenség azóta az ajtó a pokolba (**door to hell**), a mélyedés pedig a közeli falu neve után a **Darvaza-kráter** nevet kapta.

Az üreg – ami a műholdképeken is jól kivehető – nagyjából 70 méter széles és 30 méter mély. A környékén átható zártojásszag terjeng az égő kén hatására, ami vidám egyveleget képez a sivatagi porral – homokkal.

Saparmurat Niyazov (minden türkmének hős atyja, a Türkmenbaşı - róla bővebben is „megemlékeztem” [ebben a bejegyzésben](#)) 2004-ben elrendelte a szomszédos falu felszámolását. Na, nem biztonsági megfontolásokból, azok ezen a környéken nem túlzottak hangsúlyosak - hanem mert, szerinte, a falu látványa zavarólag hat az élénkülő turizmus számára.

Pedig a turizmus a környéken - mondhatni - elhanyagolható volumenű. Útjelző táblák vagy például szálláslehetőségek nincsenek, és a helyszín szinte csak terepjárókkal közelíthető meg.

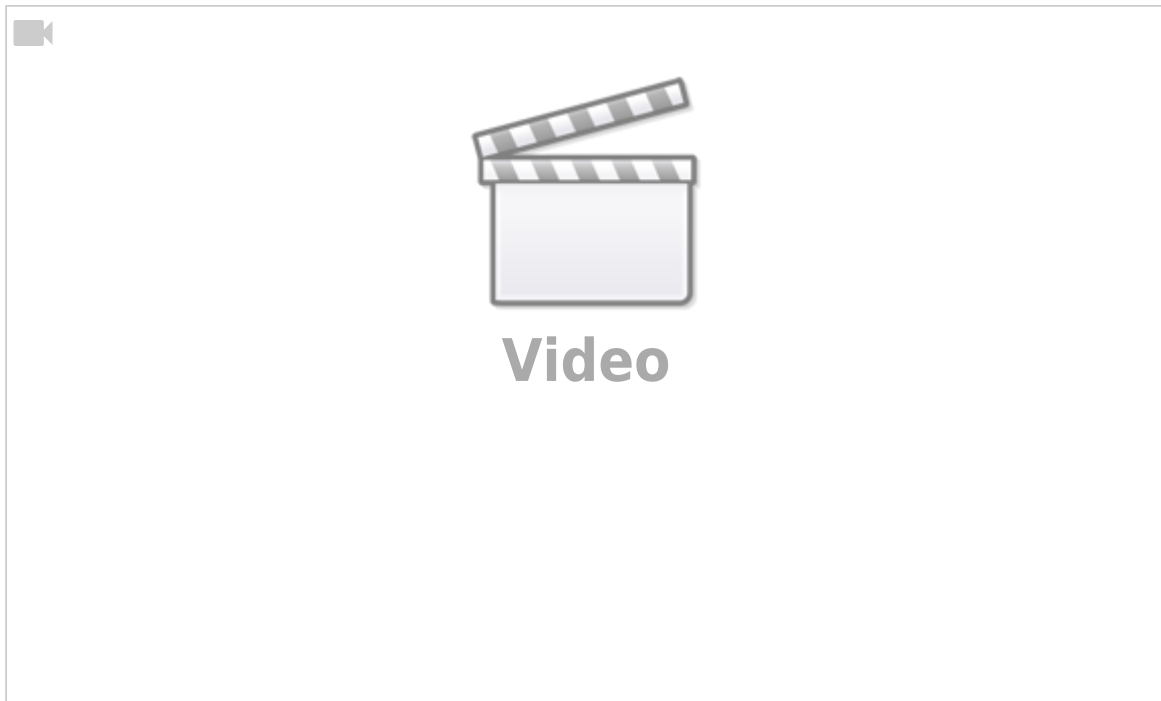

George Kourounis expedíciója

2013 novemberében a kanadai kalandor, George Kourounis, többek között a National Geographic Society anyagi támogatásával egy expedíciót szervezett a kráter aljára, hogy onnan kutatási célokra mintákat gyűjtsön. Másfél évig tartott az expedíció előkészítése: hőálló, autonóm légzőkészüléket terveztek és építettek, engedélyeket szereztek be és kutatócsoportot szerveztek össze.

A sikeres küldetés során Kourounisnak sikerült olyan új extrémofil organizmusokat találnia, amelyek magas hőmérséklet ellenére is képesek életben maradni a kráter alján. A felfedezés megerősítheti a feltételezést, hogy a földön kívüli szerves élet megjelenhet akár extrém hőmérsékleti adottságú bolygókon is-

„A krátert a Tűz Colosseumának nevezném: bárhová nézel, mindenhol ezernyi apró fáklya lángol” – mesélte a helyszínről – „az égő gáznak olyan a hangja, mint egy sugárhajtómű dörgése, Érdekes módon semmi füst nem látszik.”

Napjainkban

2021-ben a tűz a kráterben – **50 év** elteltével – a felszabaduló metán még mindig zavartalanul lángol, a felbukkanó turisták legnagyobb örömére. Mondjuk a türkménbasi által megjövendölt turista-áradat elmaradt, de ezt szerintem a legkevésbé sem bánja senki ott, azon a környéken, az isten háta mögött két kanyarral.

Hasonló bejegyzések itt, a bolyongón

[A világvégi mozi](#)

[Lusi, az emberkéz alkotta iszapvulkán](#)

[A betoncirkáló](#)
[A moszkvai Metro-2 legendája](#)
[A lappföldi Jéghotelbe is kell tűzjelző](#)
[A rénszarvas és a tengeralattjáró](#)
[A Föld legmagasabban futó vasútvonala](#)
[Sínek a semmibe – Canfranc](#)
[Stairway To Heaven](#)
[Surtsey, az ötvenéves sziget](#)

Kedves olvasóm! Ha már idáig eljutottál az olvasásban, talán joggal feltételezhetem, hogy nem volt teljesen érdektelen számodra ez a bejegyzés. Jaj, le ne ixelj még; nem pénzt akarok tarhálni.

Pusztán annyit kérek, hogy ha van olyan ismerősöd, akivel jól tudnál vitatkozni az itt leírtakról, vagy csak simán megosztanád vele, kérlek, ne késlekedj!

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, oszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszum](#)ban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Ha szeretnéd a bejegyzést kinyomtatni, vagy önálló formában menteni, ennek a legegyszerűbb módja a PDF formába konvertálás. Ezt a jobb oldali, fentről negyedik (Adobe) ikonnal teheted meg.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#). A blog helyekhez köthető bejegyzései a google.maps térképen is megtalálhatók: [A világ valódi csodái](#). A mostanában a blogon megjelent írások a [főoldalon jelennek meg](#).

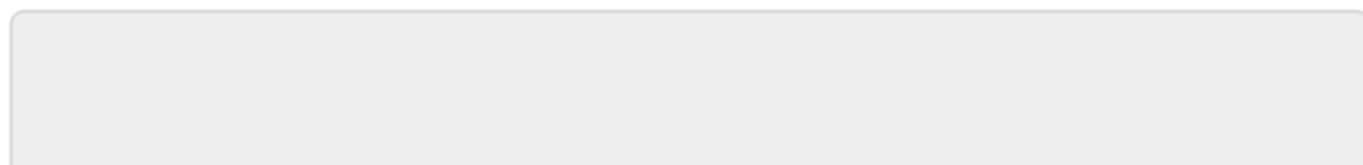
2026/05/28 18:05

Források

[love these pics: Flaming Door to Hell in the Devil's Sandbox along Infamous Silk Road](#)
[sometimes-interesting: Turkmenistan's Door to Hell](#)
[Wikipedia: Door to hell](#)

[Türkmenisztán, 2013, Darvaza, Karakum sivatag, Saparmurat Niyazov, door to hell, pokol, kráter, olajfúrás, kutatófúrás, baleset, geológia, metán, világjáró, tűz, George Kourounis, Colosseum, extrémofil, NGS, elhagyatott](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 70

From:

<https://mail.bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

https://mail.bolyongo.hu/doku.php?id=passport:darvaza_krater

Last update: **2026/04/21 12:28**

